

Stany wylon

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/62/17/91

POLACY O STANACH ZJEDNOCZONYCH

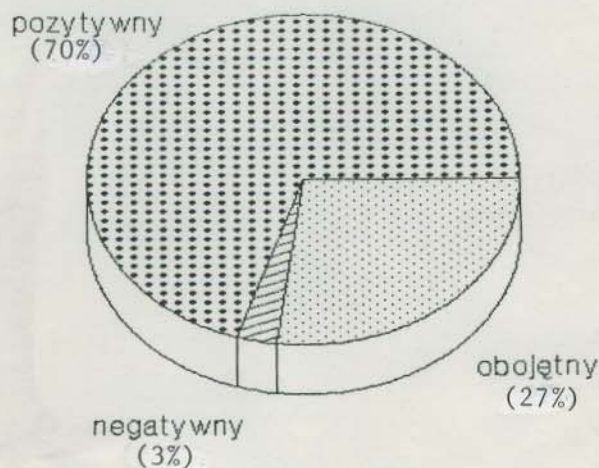
Komunikat z badań

Warszawa, luty 1991 r.

W komunikacie przedstawiono wyniki badań sondażowych¹ dotyczące opinii Polaków o polityce USA i prezydencie G. Bushu w aspekcie ostatnich wydarzeń nad Zatoką Perską oraz stosunkach polsko-amerykańskich.

Ocena polityki USA. Politykę Stanów Zjednoczonych pozytywnie ocenia 70% respondentów, negatywnie zaś - jedynie 3% (rys. 1). Stanowi ona - relatywnie do roli, jaką USA odgrywają w tym konflikcie - w opinii społeczeństwa niewielkie zagrożenie dla pokoju światowego. Tylko 9% badanych uważa, że polityka tego państwa zagraża pokojowi, podczas gdy politykę Iraku ocenia tak 45%, a ZSRR - aż 61% ankietowanych.

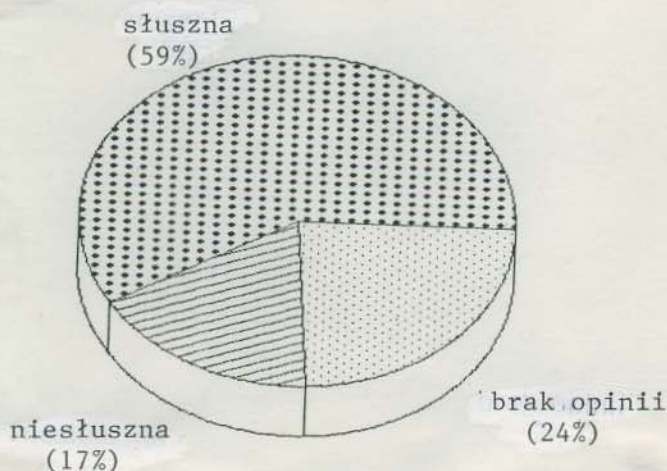
Rys. 1. Stosunek do polityki USA

Chociaż jedynie 34% respondentów uważa, że wojna na Bliskim Wschodzie była nieunikniona, to według zdecydowanej większości (59%) ankietowanych prezydent G. Bush postąpił słusznie podejmując decyzję rozpoczęcia działań wojennych przeciw Irakowi (rys. 2).

¹ "Świat wokół nas" (4) - sondaż zrealizowano w dniach 2-5 lutego 1991 r. na ogólnopolskiej próbie losowej dorosłej ludności (N=1500).

Rys. 2. Ocena decyzji G. Busha o rozpoczęciu wojny

Stosunek do prezydenta USA. W społeczeństwie naszym G. Bush zyskał niemal powszechną sympatię: 88% uczestników sondażu wyraziło wobec niego uczucia pozytywne, 10% zadeklarowało obojętność, a tylko 2% niechęć. Spośród wybitnych osobistości współczesnego świata tylko Jan Paweł II cieszy się większą (bo blisko 100-procentową) sympatią Polaków.

G. Bush otwiera listę najbardziej cenionych na świecie przywódców politycznych (35% wskazań), wyprzedzając Jana Pawła II (15%), L. Wałęsę (7%), H. Kohla (6%) i M. Gorbaczowa (3%).

Prezydent USA jest ceniony przede wszystkim za prowadzenie pokojowej polityki, podejmowanie działań na rzecz pokoju (14%) oraz konsekwencję i stanowczość w realizacji swoich celów (także 14%). Na uznanie zasłużył sobie również wystąpieniem w obronie Kuwejtu (7%) i walką o prawa człowieka (6%).

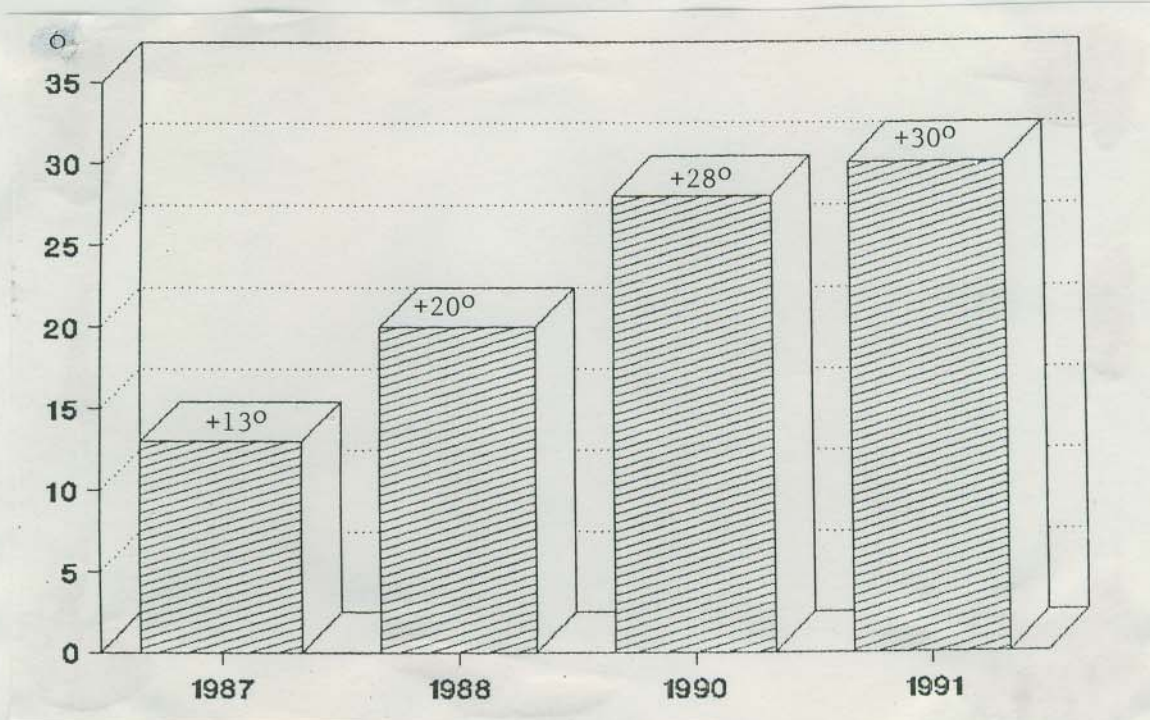
Stosunek do USA. O powszechności proamerykańskich sympatii naszego społeczeństwa świadczą temperatury uczuć deklarowane przez ankietowanych wobec USA - aż 90% respondentów określiło je jako dodatnie (7% jako obojętne, 2% jako chłodne) - oraz najwyższa średnia temperatura uczuć +30° (tab. 1 i rys. 3; respondenci określali ją na skali termometru od -50 do +50 stopni).

Dla porównania, w tabeli 1 i na rys. 3 podano także wyniki z poprzednich lat.

Tabela 1

Sympatia do USA na skali termometru od -50 do +50 stopni	Wskazania respondentów według terminów badań:			
	X'87	X'88	II'90	II'91
Średnia temperatura	+13°	+20°	+28°	+30°
Temperatura:				
dodatnia	65%	78%	91%	90%
zerowa	20%	14%	6%	7%
ujemna	15%	8%	2%	2%

Rys. 3. Sympatia do USA w latach 1987-1991 na skali termometru od -50 do +50 stopni

Również stosunki polsko-amerykańskie zdecydowana większość Polaków - ponad 3/4 - ocenia pozytywnie. Wynik ten jest podobny do zeszłorocznego i zdecydowanie różny od zarejestrowanych w latach 1987-1988, co zapewne jest związane z faktem objęcia władzy w Polsce przez siły niekomunistyczne i ze zmianą klimatu w stosunkach dwustronnych oraz propagandowego obrazu USA w mass mediach (tab. 2).

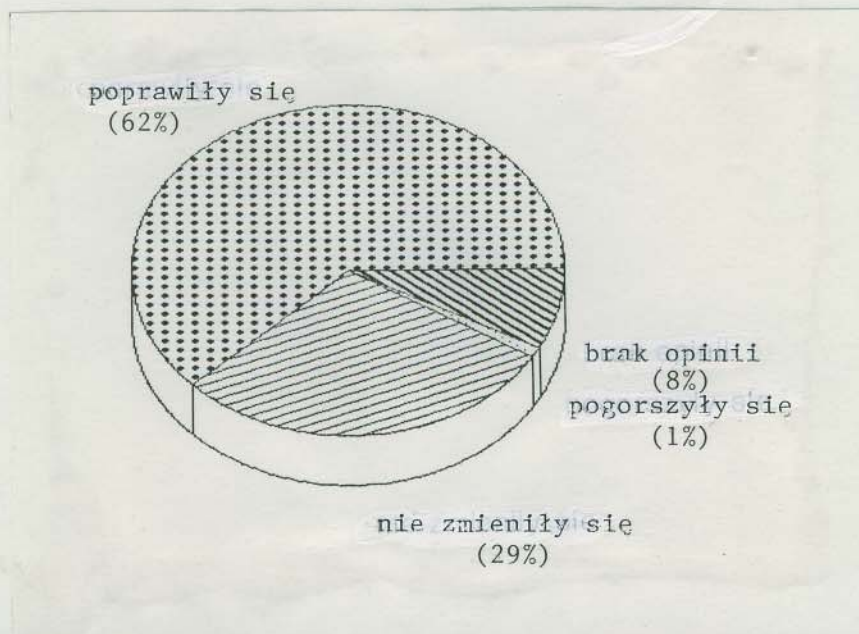
Tabela 2

w procentach

Ocena stosunków polsko-amerykańskich	Wskazania respondentów według terminów badań:			
	X'87	X'88	II'90	II'91
Dobre	21	28	80	77
Ani dobre, ani złe	57	51	17	18
Złe	22	20	1	1
Trudno powiedzieć	1	1	2	4

Blisko 2/3 społeczeństwa uważa, że kontakty Polski z USA uległy w ciągu ostatniego roku poprawie (rys.4).

Rys. 4. Stosunki Polski z USA w ciągu ostatniego roku

Pozytywne oceny stosunków polsko-amerykańskich korelują z opiniami o rozwoju współpracy gospodarczej z USA - jej zacieśnianie postuluje blisko 95% ankietowanych. Na liście najbardziej pożądanym partnerów do współpracy Stany Zjednoczone zajmują pierwszą pozycję (93% wskazań), wyprzedzając Japonię, Wielką Brytanię i Francję (po 82% wskazań). Dla intensyfikowaniem kontaktów gospodarczych z naszymi najbliższymi sąsiadami opowiada się: z Niemcami - 76%, Czechosłowacją - 60%, Węgrami - 57%, Litwą - 48%, ZSRR - 47% respondentów.

Stany Zjednoczone najczęściej również są uznawane za prawdziwego sojusznika Polski (36% wskazań). Rządziej podawano Francję (21%) i Wielką Brytanię (11%); 16% badanych nie wyraziło swojej opinii, a 25% stwierdziło, że Polska nie ma prawdziwych sojuszników.

Zdecydowanie pozytywne nastawienie do USA potwierdza też fakt, że 25% ankietowanych odwiedziłoby ten kraj, gdyby tylko miało możliwości, pieniądze i czas. W dalszej kolejności wymieniano Włochy (14%), Niemcy (7% wskazań).

Sympatia do prezydenta G.Busha oraz pozytywny stosunek do jego polityki i do Stanów Zjednoczonych są prawie równie powszechne we wszystkich grupach społeczno-demograficznych naszego społeczeństwa (tabela 1 i 2 aneksu).

x

x

x

Wyniki przeprowadzonego sondażu wskazują istnienie w społeczeństwie polskim powszechnej sympatii do Stanów Zjednoczonych. Daje się ona sprowadzić do klarownego stereotypu: USA to prawdziwy sojusznik Polski, państwo, z którym łączą nas bardzo dobre stosunki bilateralne, i z którym powinniśmy zacieśniać wszechstronną współpracę.

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Stosunek do USA na skali termometru od -50° do +50°C. Temperatura uczuć:				
	+50 -35°	34 -21°	20 - 1°	0°	-1 - -50°
Ogółem	44	38	10	7	2
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	45	39	9	6	1
Kobiety	43	37	10	8	2
<u>Wiek</u>					
Do 24	39	44	9	7	1
25-29	32	50	9	8	2
30-39	41	38	13	5	2
40-49	47	37	8	6	2
50-59	49	33	9	8	0
60 lat i więcej	49	33	7	8	2
<u>Miejsce zamieszkania</u>					
Wieś	44	37	10	7	2
Miasto	44	38	9	7	1
<u>Wielkość miasta</u>					
Do 20 tys.	39	38	11	10	1
21-100	45	37	9	8	1
101-500	47	38	8	4	3
501 tys. i więcej mieszkańców	43	41	9	6	0
<u>Region</u>					
Środkowy (Warszawa)	50	33	6	10	1
Północno-wschodni (Białystok)	41	38	16	4	1
Północny (Gdańsk)	39	39	9	12	2
Południowy (Katowice)	39	47	10	2	2
Południowo-wschodni (Kraków)	42	40	11	7	0
Środkowowschodni (Lublin)	52	36	4	7	1
Środkowozachodni (Poznań)	40	33	14	9	4
Południowo-zachodni (Wrocław)	50	35	7	6	2
<u>Wykształcenie</u>					
Podstawowe	46	35	8	9	2
Zasadnicze zawodowe	41	40	12	5	2
Średnie	43	40	10	6	1
Wyższe	42	37	11	6	4
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja, kadra kierownicza	42	41	9	6	2
Pozostali umysłowi	39	40	11	9	1
Pracownicy handlu i usług	44	39	7	9	2
Robotnicy wykwalifikowani	48	35	9	7	1
Robotnicy niewykwalifikowani	44	41	10	3	2
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	43	31	12	12	1
Rolnicy	44	37	10	7	2
Prywatni przedsiębiorcy	46	35	10	7	2
Inni	25	75	0	0	0

Tabela 2

w procentach

Charakterystyka badanych	Stosunek do G. Busha :			
	sympatia	obojęt- ność	niechęć	brak zna- jomości
Ogółem	88	9	2	2
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	91	7	1	1
Kobiety	85	10	2	3
<u>Wiek</u>				
Do 24	91	7	2	0
25-29	92	7	1	0
30-39	87	10	2	1
40-49	88	10	2	0
50-59	89	8	0	2
60 lat i więcej	84	8	2	5
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	85	9	2	3
Miasto	90	8	1	1
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	85	12	2	1
21-100	89	7	2	2
101-500	90	9	0	0
501 tys. i więcej mieszkańców	94	4	1	0
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	90	7	2	2
Północno-wschodni (Białystok)	92	6	1	2
Północny (Gdańsk)	85	11	3	1
Południowy (Katowice)	90	9	1	0
Południowo-wschodni (Kraków)	85	11	1	2
Środkowowschodni (Lublin)	88	7	1	4
Środkowozachodni (Poznań)	86	9	4	1
Południowo-zachodni (Wrocław)	87	9	1	2
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	82	11	2	4
Zasadnicze zawodowe	89	9	1	0
Średnie	93	5	1	0
Wyższe	94	5	1	0
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	91	8	1	0
Pozostali umysłowi	92	6	1	1
Pracownicy handlu i usług	86	9	2	2
Robotnicy wykwalifikowani	88	10	1	0
Robotnicy niewykwalifikowani	85	11	2	2
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	80	11	0	9
Rolnicy	84	10	3	4
Prywatni przedsiębiorcy	96	3	0	0
Inni	100	0	0	0